



Piše: Igor Isailović

Integracije i dezingretacije

Kao nikada do sada u ovom veku, svet se nalazi na raskrsnici geostrateških integracija i dezintegracija. Brexit nije prvi potez već samo prvi vidljivi dokaz da je status kvo u geostrateškim smislu samo mrtvo slovo na papiru. Svet je odavno podeljen na 4 strateške zone uticaja i do sada je širenje uticaja bilo samo „u rukavicama“. Oružani sukobi, tj. ratovi u Avganistanu, Iraku, Siriji, Ukrajini, Arapsko proleće, stvaranje tzv. Islamske države, teroristički akti kao deo svakodnevice, svetska ekonomska kriza, izlazak Britanije iz Evropske unije su događaji koje ne bismo smeli da previdimo jer ukazuju na pregrupisanje sveta koje lako može da sklizne u globalne sukobe kakvi su Prvi i Drugi svetski rat.

Mi svakako nismo jedna od strateških zona uticaja ali smo zbog svog geostrateškog položaja jako zanimljivi za najmanje dve zone uticaja.

Konačno smo mi u prednosti za razliku od svih zemalja u okruženju. Naime, dok su zemlje u okruženju članice Evropske unije, mi smo u mogućnosti (igrom prilika) da sačekamo rasplet događaja na svetskoj pozornici.

Naš pristup sinhronizaciji propisa sa propisima Evropske unije i nastavak pregovora sa Evropskom unijom jeste optimalan i očekivan. Naime, normativi i vrednosti Evropske unije jesu imperativ svake zemlje koja teži da postane član zajednice razvijenih zemalja, a sama sinhronizacija propisa jeste samo jedan korak ka toj težnji. Nisam optimista, a još manje utopista, da će Evropska unija zadržati formu koju danas poznajemo. *Brexit* je samo prvi korak ka dezintegracijama. Suština je, međutim, u tome da će se vremenom konstituisati zajednice koje će biti vezane teritorijalno, ekonomski itd. Naime, realno je očekivati da će u narednoj deceniji biti formirana unija veoma razvijenih zemalja Evrope poput Nemačke, Francuske, Velike Britanije, Italije, Španije, te da će se zbog jedinstvenog tržišta kroz određene forme konfederacije ili ekonomske federaci-

je ujediniti regionalne države kroz npr. Balkanski savez i slično.

Stepen razvoja privrede, tehnologija i slično, dovele su do toga da se do finalnog proizvoda dolazi sa maksimalnim uštedama. Do maksimalnih ušteda dolazi zbog ukрупnjavanja kapitala. Krupan kapital, dalje, zahteva

Zemlje bivše Jugoslavije danas defakto imaju jedinstveno tržište. Nije iluzorno očekivati da će vremenom bilateralni i multilateralni sporazumi regulisati više oblasti u svakodnevnom poslovanju nego materijalno pravo bilo koje zemlje. S druge strane, upravo će ekonomija biti razlog za dezintegracije današnjih zajednica kakva je Ekonomska unija.

veće tržište. Dakle, iluzorno je očekivati dalja cepanja i dezintegracije, a realno je očekivati integracije. Zemlje bivše Jugoslavije danas defakto imaju jedinstveno tržište. Nije iluzorno očekivati da će vremenom bilateralni i multilateralni sporazumi regulisati više oblasti u svakodnevnom poslovanju nego materijalno pravo bilo koje zemlje. S druge strane, upravo će ekonomija biti razlog za dezintegracije današnjih zajednica kakva je Ekonomska unija. Naime Britanci su glasali sa izlazak iz Evropske unije jer je većina sredstava iz zajedničkih fondova odlazila za „pokrivanje rupa“ nekih manje razvijenih zemalja Evropske unije. Ovaj princip jedinstvene monetarne unije i zajedničke ekonomske

politike jeste par ekscelans primer solidarnosti i ravnomernog razvoja. Neke zemlje, članice unije, ne pokazuju isti odnos prema poslu i proklamovanim principima tj. vrednostima, a to dalje negativno utiče na one zemlje koje redovno, sredstvima svojih poreskih obveznika, pokrivaju budžetske nedostatke. Nemačka kao nesumnjivo i opravdano vodeća

članica Evropske unije, sigurno nije srećna što donacijama iz sredstava svojih poreskih obveznika pokriva budžetske deficite ali sa druge strane jeste svesna da Evropa samo ozbiljnom integracijom može da parira američko-rusko-azijskoj zoni uticaja.

Dakle, ideja o nesvrstanosti nije logična imajući u vidu stepen razvoja sveta i činjenice da je termin nezavisnost samo mrtvo slovo na papiru, i sledi da bi kao zemlja trebalo da „popoljšamo svoje performanse“ i tako postanemo rado viđeni član bilo koje sada prisutne unije ili budućih unija najrazvijenijih zemalja. ▢

Igor Isailović, advokat